

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE STOWARZYSZENIA BIURO OBSŁUGI RUCHU INICJATYW SPOŁECZNYCH BORIS ZA 2005 R.

CELE I NAJWAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA BORIS

Biuro Obsługi Ruchu Inicjatyw Społecznych BORIS jest niezależną i niedochodową organizacją pozarządową, działającą od 1992 r., której misją jest wspieranie szeroko pojętej aktywności obywatelskiej, w tym organizacji pozarządowych oraz inicjatyw społecznych w ich działaniach na rzecz dobra publicznego.

Działania BORIS można ująć w 5 podstawowych obszarów:

- odpowiadanie na podstawowe problemy zarządzania organizacją pozarządową
- tworzenie efektywnego środowiska pozarządowego
- rozwój programów współpracy sektora pozarządowego z władzami publicznymi
- pomoc innym państwom w okresie transformacji
- inicjowanie i współtworzenie ogólnopolskich nowatorskich projektów sieciowych

Swoją misję wspierania samopomocy obywatelskiej BORIS traktuje szeroko i kompleksowo nie zamykając się na pewnym typie działalności - np. informacji czy poradnictwie. Dlatego od początku naszego istnienia inicjowaliśmy lub też współtworzyliśmy duże ogólnopolskie projekty sieciowe wypracowujące nowe modele i metody działania. Pomagaliśmy przy tworzeniu m.in. Sieci Wspierania Organizacji Pozarządowych SPLOT, systemu Biur Porad Obywatelskich, Funduszy Lokalnych, Stowarzyszenia Trenerów Organizacji Pozarządowych. Powołaliśmy pierwsze Centrum Wolontariatu w Europie Środkowo-Wschodniej, zainicjowaliśmy program Centrów Aktywności Lokalnej oraz Federację Organizacji Służebnych MAZOWIA. Pomagaliśmy wielu liderom budować swoje organizacje, tworzyć programy współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi i administracją samorządową, integrować trzeci sektor, wspierać powstawanie koalicji do rozwiązywania różnych problemów. Istotną częścią działania BORIS jest również współpraca międzynarodowa, w której czerpiemy z doświadczeń innych i sami dzieliliśmy się swoim doświadczeniem z partnerami z Niemiec, Litwy, Rumunii, USA, Rosji, Ukrainy, Wielkiej Brytanii i Holandii.

PORADNICTWO

Stowarzyszenie BORIS udziela poradnictwa z szeroko rozumianego zarządzania organizacją pozarządową od 13 lat. Poradnictwo indywidualne dla przedstawicieli organizacji pozarządowych dotyczy powstawania i rozwiązania, zarządzania organizacją, rozwoju organizacji, prawa i księgowości.

Od lipca 2005 do końca 2005 poradnictwo organizacyjne, prawne, księgowe odbywało się w siedzibie Stowarzyszenia przy ul. Ogrodowej 50 lok.1. Biuro BORIS pracowało od poniedziałku do piątku w godzinach 9:00 do 17:00 i we wtorek do 18:00.

- Udzieliliśmy ponad 150 porad bezpośrednich
- Porad przez internet ponad 150

- Porad księgowych ok. 120
- Porad prawnych ok. 130
- Ze spotkań ze specjalistami skorzystało prawie 200 osób
- Z biblioteki i kawiarenki internetowej skorzystało ok. 170 osób

W sumie w 2005 pomogliśmy w różnych sprawach pomogliśmy ok. **920** osobom z organizacji pozarządowych, instytucji publicznych i innych środowisk.

W przypadku porad bezpośrednich najczęściej pojawiające się zagadnienia to: zakładanie stowarzyszenia, fundacji, rozwiązanie organizacji, wypełnianie formularzy do Krajowego Rejestru Sądowego, procedury wewnętrzne w organizacji (zebranie założycielskie, Walne, zmiany statutu, uchwały Walnego, zarządu) Ubieganie się o status Organizacji Pożytku Publicznego, zarządzanie zespołem, wewnętrzne wzmocnienie organizacji, wolontariat, planowanie przyszłych działań, pisanie projektów, wniosków o dotacje również do Europejskiego Funduszu Społecznego, pomoc w tworzeniu partnerstw i koalicji problemowych, mobilizowania ludzi do działań.

Prawnik w siedzibie Stowarzyszenia BORIS, udziela porad prawnych 1 raz w tygodniu dla 3 osób. Każdej osobie poświęca minimum 30 minut

Prawnik zajmuje się skomplikowanymi problemami: odrzucona prośba o rejestrację lub status OPP w KRS, problemy prawne w kontaktach z darczyńcami, US, ZUS, prawo związane z użytkowaniem lokalu, konflikty związane z prawem pracy czy procedury prawne związane z zarządzaniem personelem, w organizacji, stosowania Ustawy o finansach publicznych, Prawa o zamówieniach publicznych.

Księgowa udziela poradnictwa w siedzibie Stowarzyszenia BORIS 1 raz w tygodniu w poniedziałek dla 3 osób. Każdej osobie poświęca minimum 30 minut

Dla nowopowstającej organizacji poradnictwo polega na pomocy w utworzeniu na piśmie Zakładowe Polityki Finansowej wymaganej przez Ustawę o Rachunkowości oraz Rozporządzenia Ministra Finansów. Przestrzeganie Ustawy o podatku od towarów i usług VAT. Dla działających już organizacji: porady dotyczące księgowania wpływów, kosztów i poniesionych wydatków, tworzenia budżetów, sprawozdań finansowych, rozliczeń dotacji i przygotowania dokumentów, dokumentowania kosztów (opisywanie faktur) zobowiązania wobec ZUS (składki na ubezpieczenie społeczne) i US, pomoc w konkretnych problemach podatkowych, i z VAT.

W czasie pracy biura Stowarzyszenia od poniedziałku do piątku w godzinach 9:00 – 17:00 i we wtorek do 18:00 , przedstawiciele organizacji mogą korzystać z dostępu do internetu. Biblioteka dostępna jest w godzinach pracy biura od poniedziałku do piątku. Korzystają z niej studenci, pracownicy socjalni, przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Specjalną formą poradnictwa było doradzanie organizacjom pozarządowym i instytucjom publicznym w zakresie przygotowywania koncepcji projektowych i wypełniania wniosków o dotacje z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach programu ROSzEFS. Usługi doradcze realizowane były w siedzibie BORIS, jak i na terenie woj. mazowieckiego.

Z tego typu poradnictwa skorzystało łącznie 81 organizacji:

- **67** instytucji skorzystało z konsultacji w BORIS,
- w **14** instytucjach poradnik złożył wizytę w celu konsultacji,
- udzieliliśmy **165** porad mailowych i telefonicznych,
- zorganizowaliśmy **28** spotkań inspirujących dla **182** potencjalnych projektodawców.

Usługi świadczone przez punkt poradniczy obejmowało doradztwo w zakresie:

- przekazywania bieżących informacji o PHARE, EFS i Inicjatywie EQUAL
- pomocy przy wypracowywaniu koncepcji projektowych
- pomocy przy przygotowaniu projektu
- pomocy w przygotowaniu wniosku aplikacyjnego
- inspiracji i pomocy w zakresie tworzenia partnerstw projektowych
- pomocy przy organizacji struktury zarządzania projektami z EFS

Usługi te świadczone przez BORIS prowadzone były na 2 poziomach. Poziom podstawowy obejmował podstawową informację dla projektodawców w zakresie kto, gdzie, kiedy i na co oraz jak może złożyć projekt do ESF, zaś poziom zaawansowany obejmował doradztwo w zakresie przygotowania koncepcji projektowych, przygotowania projektu i jego wszystkich elementów oraz pomoc w wypełnieniu wniosku do EFS.

SPOTKANIA SPECJALISTYCZNE

Stowarzyszenie BORIS od 10 lat organizuje dla warszawskich organizacji pozarządowych spotkania ze specjalistami z różnych dziedzin. Trwają minimum 2 godziny i po spotkaniach często odbywają się konsultacje. Spotkania polegają na krótkich wykładach i następnie dyskusjach jak organizacje radzą sobie z konkretnymi problemami. W 2005 roku zorganizowaliśmy 9 spotkań specjalistycznych:

- luty 2005 – Jak skorzystać z opcji 1%
- marzec 2005 – EFS dla organizacji pozarządowych
- maj 2005 – działalność statutowo odpłatna i nieodpłatna oraz VAT w organizacjach pozarządowych
- czerwiec 2005 – najczęściej popełniane błędy przy aplikowaniu do Europejskiego Funduszu Społecznego
- wrzesień 2005 - działanie 1.5 Europejskiego Funduszu Społecznego – Promocja aktywnej polityki społecznej, poprzez wsparcie grup szczególnego ryzyka. Przykład realizowanego już projektu OPS Warszawa Żoliborz.
- wrzesień 2005 - działanie 1.4 Europejskiego Funduszu Społecznego Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych – zasady ubiegania się o dotacje.
- październik 2005 - spotkanie z dyrektorem Departamentu Pożytku Publicznego P. Krzysztofem Więckiewiczem - doświadczenia i przyszłość FIO
- listopad 2005 - spotkanie z przedstawicielką Departamentu MGIP Małgorzatą Wierzbicką dotyczące Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego.
- grudzień 2005 - spotkanie dotyczyło standardów pisania raportów rocznych merytorycznych i księgowych.

Wszystkie spotkania odbywały się w Centrum Usług Socjalnych „Ośrodek Nowolipie”, przy ul. Nowolipie 25b w Warszawie. Po spotkaniu, uczestnicy oceniają przydatność tematu spotkania w dalszej pracy organizacji. Z ocen uczestników wynika, że niemal wszyscy uważają spotkania ze specjalistami, za potrzebne, a zdobytą wiedzę chcą wykorzystać bezpośrednio w ich działalności. Podkreślają, że wybór tematów jest zgodny z ich zapotrzebowaniem, jak również chwalą sobie ciekawą formę spotkań.

SZKOLENIA

W 2005 roku szkolenia organizowane przez Stowarzyszenie BORIS w głównej mierze dotyczyły zagadnień związanych z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych i jednostek publicznych w zakresie korzystania ze środków europejskich, bowiem BORIS prowadzi jeden z dwóch na Mazowszu Regionalnych Ośrodków Szkoleniowych Europejskiego Funduszu Społecznego. (ROSzEFS). Dlatego celem szkoleń było zarówno jak najlepsze przygotowanie poszczególnych podmiotów do opracowania projektu o charakterze społecznym, jak i do jego właściwego zarządzania. Stąd szkolenia prowadzone były w trzech zakresach tematycznych:

- „Rusz głową - tworzenie projektu finansowanego z EFS” - podstawowe informacje i szkolenia ogólne, programowanie i wdrażanie: Europejskiego Funduszu Społecznego i Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL oraz zarządzanie projektem (logika projektu, wyznaczanie celów, planowanie działań).
- „Pokonaj przeszkody - aplikowanie o środki EFS” - kwalifikowalność wnioskodawców, projektów i kosztów w EFS oraz procedury aplikowania, zawieranie umów, raportowanie, ewaluacja i ocena projektów EFS.
- „Stosuj procedury - realizacja projektu finansowanego z EFS” - monitoring, kontrola i kontrola finansowa (audyt) projektów EFS.

Szkolenia prowadzone były w modułach 2 dniowych składających się z 16 godzin szkoleniowych, oraz w module jednodniowym składającym się z 8 godzin szkoleniowych. Rozłożyło się to następująco:

- Rusz głową - tworzenie projektu finansowanego z EFS. - 28 dwudniowych szkoleń (56 dni szkoleniowych)
- Pokonaj przeszkody - aplikowanie o środki EFS. - 16 dwudniowych szkoleń (32 dni szkoleniowe)
- Stosuj procedury - realizacja projektu finansowanego z EFS. - 12 jednodniowych szkoleń (12 dni szkoleniowych).

W sumie przeprowadzonych zostało 56 szkoleń, tj. 100 dni (800 godzin) szkoleniowych. W szkoleniach uczestniczyło 718 przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz instytucji publicznych. Wszystkie szkolenia były prowadzone przez certyfikowanych trenerów metodą warsztatową. Więcej informacji znajduje się na stronie roszefs.boris.org.pl.

PROGRAM OBYWATELSKIE MAZOWSZE

Na terenie Województwa Mazowieckiego BORIS jest szczególnie zaangażowany w tworzenie i realizację strategii rozwoju obszarów zaniedbanych społecznie i ekonomicznie. Działalność BORIS jest ważnym elementem systemu wsparcia inicjatyw obywatelskich i wyrównywania dysproporcji społecznych na Mazowszu, co znalazło potwierdzenie w raporcie „Diagnoza społeczna Mazowsza”

przygotowanym przez Urząd Wojewody, Urząd Marszałkowski i Stowarzyszenie KLON.

W 2005 r. BORIS swoje działania na obszarze województwa mazowieckiego prowadził poprzez:

- rozwój Sieci Lokalnych Punktów Informacji dla Organizacji Pozarządowych na Mazowszu, poprzez zorganizowanie spotkań szkoleniowych dla przedstawicieli tych Punktów, współpracę przy realizowanych przez nich lokalnych działaniach (szkolenia dla organizacji, dystrybucja informacji, seminaria i konferencje, spotkania plenarne i inne)
- powstanie nowych Lokalnych Punktów Informacji usytuowanych w małych ośrodkach miejskich Województwa Mazowieckiego, działających przy organizacjach pozarządowych, domach kultury i ośrodkach pomocy społecznej;
- organizacja procesu konsultacji powstających na Mazowszu programów współpracy władz samorządowych – gminnych i powiatowych - z organizacjami pozarządowymi, przy współpracy z siecią LPI
- zainicjowanie powstania rad lokalnych organizacji pozarządowych w postaci forów lub zespołów konsultacyjnych
- powstanie serwisu internetowego poświęconego popularyzacji modelu partnerstw pomiędzy organizacjami pozarządowymi na rzecz ich integracji, forów dialogu społecznego organizacji i samorządu oraz grup partnerskich na rzecz rozwoju lokalnego
- zorganizowanie II Mazowieckiego Forum Inicjatyw Pozarządowych

Inicjowanie powstawania Lokalnych Punktów Informacji

W 2005 r. zainicjowano powstanie Lokalnych Punktów Informacji dla organizacji pozarządowych w miejscowościach:

- Pułtusk – we współpracy ze Stowarzyszeniem Animatorów Społecznych
- Warka – we współpracy ze Stowarzyszeniem WARKA
- Siedlce – we współpracy ze Stowarzyszeniem KOS
- Ciechanów – przy Urzędzie Miasta, Wydział Promocji

Punkty mają za zadanie przekazywać lokalnym organizacjom obywatelskim aktualne informacje użyteczne w ich pracy i rozwoju min. dot. źródeł finansowania, form i sposobów współpracy z lokalnym samorządem, zakładania fundacji i stowarzyszeń. LPI oferuje także materiały (książki, broszury), dostęp do internetu, bezpośrednią pomoc konsultacyjną (ze strony wizytujących pracowników BORIS) oraz organizowanie spotkań plenarnych i szkoleń z udziałem zapraszanych specjalistów.

Nowo powstałe Punkty współpracować będą z BORIS i siecią LPI na zasadzie ustnej umowy o współpracy. Nowe Punkty będą stopniowo dochodzić do wyżej opisanego standardu działania, korzystając z pomocy BORIS oraz doświadczeń i

pomysłów pozostałych członków sieci LPI. Po zakończeniu tego okresu liczymy na ich przystąpienie do Sieci LPI.

Wzmacnianie mazowieckiej sieci Lokalnych Punktów Informacji

W 2005 r. przedstawiciele Lokalnych Punktów Informacji uczestniczyli w spotkaniach szkoleniowych i konsultacyjnych, podczas których wymieniali się doświadczeniami, sprawozdawali ze swojej działalności oraz podnosili swoje kwalifikacje w zakresie wspierania inicjatyw obywatelskich. W czasie trwania projektu zrealizowano następujące spotkania specjalistyczne dla LPI:

- 06.12.2005 – spotkanie konsultacyjne z zakresu prowadzenia polityki finansowej (prowadząca B. Hermak). Spotkanie miało na celu zwiększenie wiedzy przedstawicieli organizacji na temat prawidłowego zarządzania finansami i metodologii przekazywania tej wiedzy innym lokalnym organizacjom.

- 13.12.2005 – szkolenie na temat możliwości finansowania programów organizacji pozarządowych na rzecz rozwoju lokalnego (prowadząca K. Sekutowicz). Szkolenie obejmowało zagadnienia funduszy dostępnych dla stowarzyszeń i porozumień organizacji pozarządowych, metodologii pisania projektu do wybranych źródeł, istniejących zasobów informacyjnych na ten temat.

- 19.12.2005 – szkolenie dla LPI i organizacji współpracujących zainteresowanych prowadzeniem podobnej działalności z zakresu procedur animowania lokalnej współpracy (prowadzący Z. Wejcman). Szkolenie obejmowało zagadnienia tworzenia lokalnych partnerstw i forów współpracy oraz procedur dostępu do informacji publicznej sposobów monitorowania realizacji programów współpracy

Ponadto BORIS systematycznie przekazywał bieżące informacje użyteczne dla partnerów z sieci LPI, w postaci informacji elektronicznej, poprzez rozmowy bezpośrednie lub telefoniczne. Dla sieci LPI zakupiono także komplet poradników dotyczących zarządzania organizacją i metodologii zarządzania finansami oraz z zakresu prawa.

Ważnym elementem wzmocnienia Lokalnych Punktów Informacji była pomoc organizacyjna i merytoryczna w organizowanych przez nich lokalnych przedsięwzięciach o charakterze informacyjnym, promocyjnym lub szkoleniowym skierowanych do lokalnych środowisk pozarządowych i instytucji publicznych. M.in. we współpracy z LPI Zielonka BORIS prowadził szkolenie z zakresu projektów w Wołominie 07.12.2005 r.

Istotnym elementem promocyjnym dla organizacji pozarządowych były odbywające się Fora Inicjatyw Pozarządowych, w których organizacyjnie i merytorycznie uczestniczyły zarówno Lokalne Punkty Informacji bądź Kandydaci na LPI oraz BORIS. I tak w omawianym okresie zorganizowano FIP w:

- Mińsku Mazowieckim – 08.09.2005 – jako IV Forum Organizacji Pozarządowych w Mińsku Mazowieckim
- Zielonce – 08.10.2005 – jako I Forum Inicjatyw Pozarządowych Powiatu Wołomińskiego

- Warszawie – 20.10.2005 – jako I Bemowskie Forum Organizacji Pozarządowych

W trakcie tych spotkań uczestnicy mieli możliwość zapoznania się z polityką władz gminnych i powiatowych w zakresie współpracy z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, zapoznać się z projektami planowanych Programów Współpracy oraz przedyskutować zagadnienie tworzenia własnej reprezentacji – rad lub zespołów konsultacyjnych. W dyskusjach tych pomagali zaproszeni eksperci, m.in. pełnomocnicy ds. współpracy, przedstawiciele Federacji MAZOWIA, czy BORIS.

Pomoc w powstawaniu lokalnych porozumień organizacji pozarządowych

Kolejnym elementem projektu było wsparcie procesu tworzenia lokalnych reprezentacji organizacji pozarządowych we współpracy z Siecią Lokalnych Punktów Informacji. BORIS animował powstanie i wspierał organizacyjnie oraz finansowo wojewódzką reprezentację organizacji pozarządowych – Federację MAZOWIA. W 2005 r. zainicjował proces tworzenia gminnych i powiatowych systemów wspierania i reprezentacji NGO w powiecie grójeckim, warszawsko-zachodnim, płockim.

Na terenie powiatu warszawskiego-zachodniego Stowarzyszenie BORIS współpracuje z Urzędem Miasta i Gminy Łomianki oraz Stowarzyszeniem Instytut Przedsiębiorczości. BORIS pomagał poprzez bezpośrednie i telefoniczne konsultacje w organizacji spotkań plenarnych sektora pozarządowego poświęconych współpracy organizacji i tworzeniu wspólnej rady pozarządowej lub zespołu konsultacyjnego ds. współpracy z władzami samorządowymi oraz konsultacji projektu Programu Współpracy.

Pierwsze spotkanie poświęcone współpracy organizacji pozarządowych zorganizowano w 10 października 2005, w trakcie którego przedstawiciel BORIS zachęcał zebrane organizacje do współpracy między sobą i tworzenia lokalnej rady organizacji pozarządowych lub innej formy partnerskiej współpracy. Jako przykład przedstawiano osiągnięcia organizacji pozarządowych z terenu gminy Zielonka. Stowarzyszenie BORIS ściśle współpracuje z Lokalnym Punktem Informacji dla Organizacji Pozarządowych w Zielonce, działającym przy Gminnym Centrum Informacji i Rozwoju oraz stowarzyszeniu Zielonkowskie Forum Samorządowe. W 2004 r. z inicjatywy obu stowarzyszeń powstała w Zielonce Gminna Rada Pożytku Publicznego, która był instytucją wzorcową dla powstających na Mazowszu Zespołów Konsultacyjnych (m.in. w Płocku, czy Radomiu). Przedstawiciel GRPP przybliżył zebrany sposób powstania i funkcjonowanie Rady, którą tworzą przedstawiciele organizacji pozarządowych (społecznych, ekologicznych, kościelnych i harcerskich), przedstawiciel Rady Miasta Zielonka oraz dwóch reprezentantów Urzędu Miasta Zielonka. GRPP posiada swojego Przewodniczącego i Sekretarza Rady, a działa w oparciu o przyjęty przez siebie regulamin pracy. GRPP jest ciałem o charakterze doradczym, inicjatywnym i opiniotwórczym w sprawach pożytku publicznego. Najważniejsze cele, jakie wyznaczyła dla siebie GRPP to opiniowanie ofert organizacji pozarządowych na realizację zadań pożytku publicznego, opracowywanie projektów programu współpracy samorząd - NGOs, opiniowanie aktów prawa miejscowego związanego z pożytkiem publicznym, a także monitoring sytuacji trzeciego sektora w gminie i przedstawianie propozycji dotyczących jego rozwoju.

W trakcie tego spotkania zebrani przedstawiciele organizacji pozarządowych, zainspirowani przykładem zielonkowskim oraz wsparci przez przedstawiciela

BORIS wyrazili chęć powołania w jakiejś formie ich ciała przedstawicielskiego do współpracy z władzami lokalnymi.

Kontynuacją tego spotkania było – zorganizowane 4 listopada 2005 r. w siedzibie Starostwa Powiatu Warszawskiego Zachodniego - kolejne spotkanie z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Powiatu. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele 34 organizacji. Przedyskutowali oni m. in. zaprezentowany przez Starostę projekt Programu Współpracy na 2006 r. W nawiązaniu do poprzedniego plenarnego spotkania zaproponowano też powstanie ciała przedstawicielskiego organizacji pozarządowych w postaci zespołu konsultacyjnego. W wyniku wyborów członkami zespołu zostali przedstawiciele 3 organizacji pozarządowych, w tym partnera BORIS – Stowarzyszenia Instytut Przedsiębiorczości z Łomianek. Zostali oni też członkami powołanego przez Starostę Powiatu Zespołu Koordynacyjnego w Powiecie Warszawskim-Zachodnim (Zarządzenie Nr 41/2005 z dnia 30 listopada 2005 roku).

Na terenie miast Płock stowarzyszenie BORIS współpracuje z Lokalnym Punktem Informacji przy PKPS Płock oraz z nowym, powołanym w sierpniu 2005 Pełnomocnikiem Prezydenta ds. Organizacji Pozarządowych (osobą związaną z dotychczasową działalnością LPI) oraz z nowym samorządowym Centrum Organizacji Pozarządowych. W drodze wzajemnych kontaktów ustalono strategię długofalowej współpracy Pełnomocnika z BORIS – dążenie do opracowania wieloletniej Karty Współpracy z Organizacjami pozarządowymi, powołania reprezentacji płockich organizacji pozarządowych oraz współpracy szkoleniowej i doradczej na rzecz lokalnego środowiska pozarządowego. Taka też propozycja została przedstawiona na plenarnym spotkaniu zorganizowanym przez nowo otwarte Centrum Organizacji Pozarządowych 5 października 2005 r. Ustalono wówczas termin kolejnego plenarnego spotkania poświęconego tematyce tworzenia płockiej Karty Współpracy oraz rady organizacja pozarządowych.

Takie spotkanie odbyło się 27 października 2005r. Pełnomocnik Prezydenta ds. Organizacji pozarządowych przedstawił propozycje miasta dotyczące wzajemnej współpracy, w tym założeń wieloletnie Karty Współpracy i wynikających z niej zasad tworzenia rocznych programów współpracy. Przedstawiciel BORIS omawiał z organizacjami możliwe formy współpracy środowiska pozarządowego i jego integracji w ramach rady lub zespołu konsultacyjnego. Propozycję powołania Zespołu konsultacyjnego poparli uczestnicy, co znalazło swoje odbicie w projekcie wieloletniej Karty Współpracy.

Stowarzyszenie BORIS współpracuje na terenie powiatu grójeckiego ze Stowarzyszeniem WARKA z Warki. Jest to bardzo prężna organizacja, która obok inicjatyw kulturalnych, czy społecznych chętnie angażuje się w tworzenie wsparcia infrastrukturalnego dla inicjatyw obywatelskich na terenie miasta i powiatu. BORIS jest w stałym telefonicznym, mailowym i bezpośrednim kontakcie z przedstawicielami stowarzyszenia.

Stowarzyszenie BORIS oraz Stowarzyszenie WARKA w drodze roboczych kontaktów mailowych i telefonicznych ustaliło potrzebą powołania na terenie Warki porozumienia lokalnych organizacji pozarządowych, mające na celu zbudowanie ich platformy dyskusji i współpracy z lokalnym samorządem oraz innymi środowiskami.

12 grudnia 2005 r. odbyło się otwarte spotkanie poświęcone tworzeniu szerokiego partnerstwa i zawiązania Lokalnego Forum Organizacji Pozarządowych.

Przedstawiciel BORIS przedstawił zebranych organizacjom zalety ścisłej współpracy organizacji pozarządowych i budowania ich wspólnych strategii współpracy. Efektem spotkania była deklaracja grupy inicjatywnej składającej się z siedmiu organizacji pozarządowych (Wareckiej Drużyny Harcerskiej, Wareckiej Drużyny WOPR OKSiW, Klubu Kajakowego KOREK WARKA, Koła Wędkarskiego PZW WARKA-RYNEK, PTTK, Stowarzyszenia W.A.R.K.A. oraz Towarzystwa Miłośników Miasta Warki) o dalszej współpracy i dążeniu do wypracowania wspólnej strategii współpracy z władzami miasta Warka.

Pomoc w konsultowaniu i tworzeniu Programów Współpracy na terenie województwa mazowieckiego

Na terenie powiatu warszawskiego zachodniego BORIS we współpracy Urzędem Miasta i Gminy Łomianki współorganizował kilka spotkań konsultacyjnych dla organizacji pozarządowych działających na terenie gminy oraz powiatu. Pierwsze takie spotkanie odbyło się 10 października 2005 r., a uczestniczyło w nim 26 osób. W jego trakcie przedstawiciel BORIS przedstawił metodologię tworzenia partnerskich programów współpracy oraz zachęcał organizacje pozarządowe do włączenia się w proces konsultacji takich programów w ich gminie i powiecie.

W trakcie drugiego spotkania, w którym brało udział 19 osób w dn. 21.10.2005 r przedstawiciele gminy Łomianki, BORIS oraz Starosty Powiatu dyskutowali z zebranymi założenia nowego Programu Współpracy na 2006 oraz rozmawiali o potrzebie utworzenia rady organizacji na poziomie zarówno gminy, jak i powiatu. Równie inspirującym elementem spotkania była prezentacja poświęcona tworzeniu lokalnego partnerstwa różnych podmiotów, organizacji i osób przygotowane przez przedstawiciela FAOW. 4 listopada 2005 r. w siedzibie Starostwa Powiatu Warszawskiego Zachodniego odbyło się kolejne spotkanie Starostwa z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Powiatu. Efektem tych 3 spotkań konsultacyjnych było przyjęcie przez Radę Powiatu Warszawskiego Zachodniego uchwały z dnia 17 listopada 2005r w sprawie Programu Współpracy na 2006 r.

Pomoc w procesie konsultacji programu współpracy BORIS rozpoczął od prezentacji jego założeń i metodologii wdrażania podczas spotkania przedstawicieli organizacji pozarządowych i instytucji publicznych zorganizowanego w dn. 11 października 2005 z inicjatywy Prezydenta Miasta. Przedstawiciel BORIS zachęcał licznie przybyłych uczestników (80 osób) do współpracy na rzecz rozwoju lokalnego, przezwyciężania problemów społecznych i aktywizacji środowisk lokalnych. Konsekwencją tej prezentacji było m.in. nawiązanie kontaktu z Wydziałem Promocji i Komunikacji Społecznej Urzędu Miasta Ciechanów oraz przedstawicielami Społecznego Towarzystwa Oświatowego. Przedyskutowano też propozycję powołania przy Urzędzie Miasta we współpracy z lokalną organizacją pozarządową Lokalnego Punktu Informacji dla Organizacji Pozarządowych, na którą to ofertę Urząd Miasta wyraził zgodę. W efekcie 1 grudnia 2005 na sesji Rady Miasta uchwalono nowy Program Współpracy z organizacjami pozarządowymi, zawierający również możliwość powołania pozarządowego zespołu o charakterze konsultacyjnym oraz komisji opiniującej.

W 2005 r. Gminna Rada Pożytku Publicznego w porozumieniu z LPI w Zielonce konsultowała projekt Uchwały Rady Miasta Zielonka w sprawie Programu Współpracy organów samorządowych Gminy Zielonka z organizacjami pozarządowymi w 2006 roku, która została przyjęta przez Radę 24 października

2005. Ponadto Przedstawiciel Gminnej Rady Pożytku Publicznego prezentował model zielonkowski na kolejnym spotkaniu organizacji pozarządowych w Łomiankach.

W Wyszkwowie (powiat wyszkowski) w dn. 10.10.2005 r przedstawiciel BORIS prowadził spotkanie grupy organizacji pozarządowych i instytucji samorządowych z zakresu tworzenia partnerskich programów współpracy, przedstawiając m.in. metodologię tworzenia takiego programu zgodnie z założeniami popularyzowanymi przez Departament Pożytku Publicznego MpiPS. Podobne spotkania szkoleniowo-konsultacyjne z zakresu animacji współpracy międzysektorowej i partnerstw lokalnych przedstawiciele BORIS przeprowadzili w dn. 14.12.2005 w Garwolinie (powiat), 23.11.2005 w Łosicach (powiat łosicki) i w Płocku (powiat płocki) 12.12.2005 r.

Podsumowując, w 2005 r. BORIS – bezpośrednio lub poprzez współpracę z Lokalnymi Punktami Informacji, innymi partnerami lub władzami samorządowymi – wspomógł proces tworzenia i konsultacji 9 Programów Współpracy w województwie mazowieckim.

Powstanie serwisu internetowego partnerstwa.boris.org.pl

Efektem realizacji projektu jest powstanie nowej strony internetowej administrowanej przez Stowarzyszenie BORIS – partnerstwa.boris.org.pl. Docelowo ma to być platforma wymiany informacji i promowania dobrych praktyk w zakresie tworzenia partnerstw na terenie województwa mazowieckiego.

Serwis internetowy poświęcony rozwojowi różnych form partnerskiej współpracy obejmuje zagadnienia dotyczące:

- Budowania partnerskich porozumień między organizacjami pozarządowymi z terenu Mazowsza
- Tworzenia partnerskich form dialogu społecznego i obywatelskiego pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi w województwie mazowieckim
- Zawijazywania partnerstw międzysektorowych na rzecz rozwoju lokalnego społecznosci mazowieckich

Na stronie można będzie znaleźć konkretne przykłady funkcjonujących już partnerstw, dane kontaktowe, opisy ich działań.

II Mazowieckie Forum Inicjatyw Pozarządowych

Dn. 8 czerwca 2005 r. w salach Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego przy ul. Dobrej 56/66 w Warszawie Stowarzyszenie BORIS oraz współpracujące organizacje, Warszawskie Centrum Demokracji Lokalnej i Federacja MAZOWIA, zorganizowały dla przedstawicieli mazowieckich organizacji obywatelskich Mazowieckie Forum Inicjatyw Pozarządowych.

Mazowieckie Forum Inicjatyw Pozarządowych zostało zorganizowane w ramach programu „Partnerstwo dla III Sektora” finansowanego przez Fundację im. S. Batorego ze środków Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe oraz programu CELODIN “Razem łatwiej”, pod patronatem Wojewody Mazowieckiego, który otworzył sesję.

Celem Forum było zintegrowanie i wymiana doświadczeń między instytucjami obywatelskimi, które prowadzą różnorodne inicjatywy na rzecz społeczności lokalnych na Mazowszu, omówienie najważniejszych problemów i wyzwań, przed którymi stoją mazowieckie organizacje oraz przedyskutowanie kwestii związanych ze współpracą organizacji pozarządowych i administracji publicznej.

Zaproponowane cele Forum skłoniły ponad 140 przedstawicieli sektora pozarządowego do udziału w spotkaniu. Podczas Forum uczestnicy mieli okazję:

- zapoznać się z działaniami mazowieckich organizacji pozarządowych (zaprezentowano m.in. organizacje zrzeszone w Federacji MAZOWIA, program EURO-NGO ds. funduszy strukturalnych na Mazowszu, Lokalne Punkty Informacji);
- wziąć udział w aktywnych prezentacjach poświęconych wybranym zagadnieniom rozwoju lokalnego i regionalnego na Mazowszu, w tym współpracy władz samorządowych i organizacji pozarządowych na rzecz rozwoju terenów wiejskich oraz budowania porozumień i koalicji organizacji pozarządowych;
- otrzymać informację na temat realizowanych na terenie województwa mazowieckiego programów wspierających organizacje pozarządowe i ich profesjonalny rozwój (w tym w szczególności Program „Partnerstwo dla III Sektora”)
- wziąć udział w panelu i zadać pytania przedstawicielom sektora publicznego i pozarządowego na temat potrzeb województwa mazowieckiego w jego rozwoju społecznym.

Uczestnicy Forum zapoznali się również z podsumowaniem udziału organizacji w województwach w konsultacjach Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013 – w tym w szczególności działaniami podejmowanymi na Mazowszu i koordynowanymi przez BORIS (które zaprezentowała przedstawicielka Sekretariatu ds. konsultacji NPR), dyskutowali nad oceną działania Ustawy o Działalności Pożytku Publicznego i funkcjonowaniu Rady Działalności Pożytku Publicznego, a także zastanawiali się nad kierunkami rozwoju organizacji na Mazowszu dzięki przedstawieniu badań dotyczących sektora pozarządowego przez przedstawicielkę Stowarzyszenia KLON/JAWOR.

II Mazowieckie Forum Inicjatyw Pozarządowych ocenione zostało przez uczestników w trakcie sesji końcowej jako bardzo udane i inspirujące.

CENTRA AKTYWNOŚCI LOKALNEJ NA MAZOWSZU – PROJEKT CAL

Praca metodą CAL została zainicjowana na Mazowszu w 1997 roku, kiedy to trzy ośrodki wzięły udział w szkoleniach pierwszej ogólnopolskiej grupy edukacyjnej CAL. Były to: Stowarzyszenie Ekologiczno - Kulturalne Ziarno, Klub Surma – Warszawa i GOK Sanniki.

Działania systemowe z Ośrodkami Pomocy Społecznej podjęte już na terenie województwa mazowieckiego zostały rozpoczęte w 2000 roku. Do 2005 roku w programie wzięło udział 30 Ośrodków Pomocy Społecznej oraz 18 Ośrodków Kultury. Z grupy tej 15 ośrodków otrzymało certyfikat pracy metodą CAL. W tym 7 z nich to Ośrodki Pomocy Społecznej pozostałe 8 to Ośrodki Kulturalne.

W 2005 roku trwał proces edukacji Ośrodków Pomocy Społecznej jako Centrum Aktywności Lokalnej, w którym biorą udział Ośrodki Pomocy Społecznej Brwinów, Płock, Nasielsk, Milanówek, Ciechanów, Płońsk, Komorów, Legionowo i

Sochaczew. Odbyło się 6 spotkań, które obejmowały 5 modułów szkoleniowych w następujących tematach: ja jako animator, budowanie zespołu, praca z wolontariuszami, budowanie lokalnego partnerstwa, tworzenie grup samopomocowych, mobilizowanie mieszkańców do działania. Możliwością inspiracji oraz wymiany doświadczeń stało się także Mazowieckie Spotkanie Inicjatyw Społecznych w którym uczestniczyły Ośrodki. Więcej informacji na stronie ca.boris.org.pl.

KLUBY INTEGRACJI SPOŁECZNEJ I SAMOPOMOCY KISS NA MAZOWSZU

Projekt był realizowany na terenie województwa mazowieckiego. W projekcie brały udział instytucje z 10 środowisk: MOPS Pionki, MOPS Radom, MOPS Żoliborz, GOPS Jaktorów, MOPS Przasnysz, MOPS Stoczek, GOPS Opiniogóra, MOPS Białoleśka, MOPS Mińsk Mazowiecki, GOPS Kobylka.

Głównym celem projektu było przeciwdziałanie w tych społecznościach wykluczeniu społecznemu oraz marginalizacji ok. 80 osób nieradzących sobie samodzielnie z problemami oraz wykreowanie aktywnych nich postaw aktywnych życiowo. Metodą pracy jako podjęto było stworzenie grup samopomocy, wsparcia oraz grup edukacyjnych. Problematykę grup określiły potrzeby środowisk i na tej podstawie powstało kilka typów grup m.in. dla osób długotrwale bezrobotnych, osób niepełnosprawnych ruchowo, intelektualni, kobiet długotrwale chorych, młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, dzieci niepełnosprawnych i ich rodziców.

W ramach projektu wypracowano następujące produkty:

- ◆ Przeszkolono **20** animatorów grup samopomocowych ze społeczności małomiasteczkowych i wiejskich z terenu województwa Mazowieckiego z zasad prowadzenia grup samopomocowych, opracowywania projektów, budowania koalicji, podstawowych informacji nt. SPO RZL
- ◆ Przeprowadzono **24** godzin lekcyjnych zajęć
- ◆ Utworzono **11** grup samopomocowych (około 80 osób) pośrednio dodatkowo (200 osób z rodzin)
- ◆ Zorganizowano **11** spotkań różnych grup samopomocowych
- ◆ W najbliższym czasie planowane jest utworzenie **13** kolejnych grup samopomocy

Ważnym rezultatem jest utworzenie 11 grup samopomocowych i 8 Klubów Samopomocy. Kluby nie są nowymi instytucjami. Ośrodki Pomocy Społecznej wydzieliły miejsce, w którym spotykają się grupy. W jednym Klubie na razie spotyka się 1-3 grupy. Ośrodki już planują uruchomienie kolejnych grup.

Wykształcono 20 pracowników środowiskowych, których obecnie można nazwać profesjonalistami. Będą oni inicjowali grupy i wspierali ich działania. W przyszłości planowane jest tworzenie kolejnych Klubów i ich Sieci na Mazowszu, w której udziale zgłaszają chęć poszczególne ośrodki. Więcej informacji na stronie samopomoc.boris.org.pl.

Kluby powstałe w projekcie stworzyły wspólny model działania i zasady funkcjonowania. W chwili obecnej część placówek nadało już Klubowi, formy bardziej instytucjonalnej i powołało Kluby zarządzeniem wewnętrznym dyrektora placówki. Sformalizowanie Klubu pozwoli na wpisanie jego działań na stałe w budżet ośrodków.

POZARZĄDOWA AGENCJA EWALUACJI I ROZWOJU

Głównym celem programu jest zwiększenie efektywności rozwiązywania problemów społecznych przez organizacje pozarządowe i inicjatywy obywatelskie, dzięki zastosowaniu monitoringu i ewaluacji jako podstawowych narzędzi podnoszenia jakości usług, a w tym poprzez:

- ◆ działania na rzecz edukacji środowiska organizacji pozarządowych w zakresie samodzielnego przeprowadzania ewaluacji pracy oraz działalności swojej organizacji,
- ◆ działania na rzecz podniesienia jakości usług ewaluacyjnych w Polsce i wykształcenia grupy specjalistów, którzy nie tylko potrafiliby dokonać zewnętrznego audytu, ale także wspieraliby organizacje we wdrażaniu zaleceń i rekomendacji

W 2005 Agencja realizowała następujące działania:

Prowadzenie ewaluacji Szkoły Animatorów Społecznych

Ewaluacja była prowadzona w okresie listopad 2002 – listopad 2005. Projekt był realizowany przez Stowarzyszenie Wspierania Centrum Aktywności Lokalnej w ramach projektu finansowanego z Programu Grundvig. Ewaluacja badała skuteczność i efektywność projektu i rozpoczęła się w momencie planowania projektu, a następnie była prowadzona podczas realizacji całego projektu. Koordynator projektu był wspierany przez ewaluatora w trakcie bieżącego zarządzania projektem (m.in. tworzenie narzędzi monitoringowych, konsultacja postępów procesu edukacyjnego).

Ewaluacja była nastawiona na analizę produktów oraz rezultatów – badanie objęło zarówno produkty m.in. ilość osób przeszkolonych, godzin szkoleniowych, jak i rezultaty miękkie m.in. stopień nabytej wiedzy i umiejętności, oraz rezultaty twarde m.in. ilość przygotowanych projektów, ilość wdrożonych projektów.

Opracowanie modułu szkolenia e-learningowego na temat ewaluacji w funduszach strukturalnych

Wspólnie z Fundacją Pomocy Matematykom i Informatykom Niepełnym Ruchowo Stowarzyszenie BORIS przygotowało szkolenie e-learningowe poświęcone przygotowaniu i zarządzaniu projektem współfinansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach bloku *Zarządzanie Projektem EFS* powstał moduł *Ewaluacja i monitoring*. W oparciu o opracowane szkolenie zostało przeszkolonych w systemie blended – learning ok. 50 osób z organizacji pozarządowych oraz administracji samorządowej. Obecnie szkolenie to jest prowadzone w ramach realizowanego przez BORIS projektu ROSzEFS dla 20 potencjalnych beneficjentów Europejskiego Funduszu Społecznego.

Rozpoczęcie ewaluacji projektu na temat przedsiębiorczości społecznej finansowanego z Programu Equal

Agencja wygrała przetarg na ewaluację projektu realizowanego na terenie Dolnego Śląska przez Fundację Merkury. Ewaluacja rozpoczęła się w listopadzie 2005 i będzie trwała do listopada 2007. Ewaluacja zakłada badanie:

- procesu aktywizacji osób bezrobotnych
- 3 modeli inicjowania i prowadzenia spółdzielni socjalnych
- procesu budowania lokalnego partnerstwa władz lokalnych, społeczeństwa i przedsiębiorców na rzecz promocji gospodarki społecznej.
- procesu zarządzania projektem.

Facilitacja procesu samoewaluacji i wypracowywania i wdrażania programu naprawczego w oparciu o *Narzędzie Samooceny i Rozwoju Organizacji Pozarządowej*

W 2005 roku Agencja prowadziła dwa procesy samooceny oraz wypracowywania i wdrażania planów naprawczych - Dolnośląskiej Fundacji Ekorozwoju oraz Fundacji Dziecka im. A. Komeńskiego. Obydwa procesy rozpoczęły się w 2004 roku i jeden zakończył się w 2005, a jeszcze trwa. Proces zakłada dokonanie samooceny organizacji poprzez zespół przy pomocy konsultanta z Agencji, następnie określenie obszarów priorytetowych do zmiany, wypracowanie planu naprawczego, ewentualną pomoc w jego wdrożeniu oraz dokonaniu ponownej oceny. Cały proces jest rozłożony na 1,5 do 2 lat.

Upowszechnianie doświadczeń związanych ze stosowaniem *Narzędzia Samooceny i Rozwoju Organizacji Pozarządowej* wśród konsultantów z Ukrainy

14-18 lutego 2005 odbyła się wizyta studyjna konsultantów z Ukrainy pracujących z Narzędziem Samooceny. W czasie wizyty przeprowadzono warsztaty i dyskusje poświęcone roli konsultanta oraz możliwościom i ograniczeniom narzędzia. Konsultanci z Ukrainy odwiedzili także 3 organizacje pozarządowe polskie, w których był prowadzony proces samooceny.

Udział przedstawiciela Agencji w Grupie Sterującej ds. Ewaluacji EQUAL

Zadaniem Grupy jest monitoring procesu ewaluacji wdrażania Inicjatywy EQUAL w Polsce. Grupa konsultuje i wspiera zewnętrznych ewaluatorów. Do końca 2005 roku zostały przeprowadzone dwie ewaluacje: procesu wyboru wniosków do Działania 1 oraz realizacji Działania 1.

Podnoszenie kwalifikacji zespołu Agencji

Przedstawicielka Agencji podjęła studia podyplomowe na Uniwersytecie Warszawskim z Ewaluacji projektów finansowanych z funduszy strukturalnych. Jest to roczne studium.

STRUKTURA I FINANSE BORIS W 2005

BORIS od 1992 r działało jako fundacja lecz ze względu na nieprzystającą do nowych wyzwań formułę w 1999 r zespół BORIS podjął decyzję o utworzeniu stowarzyszenia jako kontynuację dotychczasowej misji fundacji. Stowarzyszenie zostało zarejestrowane 12 marca 1999 (obecnie pod numerem KRS 0000149445). Władze Stowarzyszenia w 2005 to:

Prezes Zarządu BORIS - Paweł Jordan

Wiceprezes Zarządu – Zbigniew Wejcman
Członek Zarządu – Dorota Pieńkowska

Magdalena Dębowska - Przewodnicząca Komisji Rewizyjnej
Agnieszka Zarzycka - Członek Komisji Rewizyjnej
Agnieszka Sawczuk - Członek Komisji Rewizyjnej

Dyrektor BORIS – Joanna Krasnodębska Struktura organizacyjna BORIS jest bardzo funkcjonalna, elastyczna i dostosowana do aktualnych potrzeb organizacji. Każdy z pracowników organizacji odpowiada za koordynację jednego lub więcej programów BORIS, tzn. odpowiada za jego prawidłową realizację merytoryczną i finansową, angażuje niezbędnych partnerów, specjalistów i wolontariuszy, dba o promocję i terminowość rozliczeń. Jest to możliwe ze względu na duże doświadczenie pracowników – 4 osoby spośród 6 zatrudnionych w BORIS pracują w tej organizacji od 11 lat, zaś jedna z pozostałych ma wieloletnie doświadczenie pracy w organizacjach pozarządowych, również na stanowisku dyrektorskim. Łącznie BORIS zatrudnia 6 osób na podstawie umowy o pracę, 2 na podstawie umów zlecenia oraz 3 stałych wolontariuszy.